

Recorregut per la població de Tordera (Maresme)

Text i fotografies: Bartomeu Torres Ruiz

Avui visitem Tordera per fer una ruta per algunes de les principals masies de la població, on, a més de poder gaudir de la visita a llocs d'interès arquitectònic, podrem veure els rellotges de sol que hi ha.

El recorregut el començarem al nucli urbà per visitar la parella de rellotges (més moderns) que té l'Institut.

La resta del recorregut es desenvolupa seguint els diversos camins i les carreteres locals que porten fins a cada una de les masies visitades.

Cal disposar d'un plànol detallat del municipi per poder localitzar les masies que visitarem.

Recorrido por la población de Tordera (Maresme)

Hoy visitamos Tordera para hacer una ruta por algunas de las principales masia de la población, donde, además de poder disfrutar de la visita a lugares de interés arquitectónico, podremos ver los relojes de sol que tienen.

El recorrido lo iniciaremos en el casco urbano para visitar la pareja de relojes (más modernos) que tiene el Instituto.

El resto del recorrido se desarrolla siguiendo los caminos y carreteras locales que llevan hasta cada una de las casas visitadas.

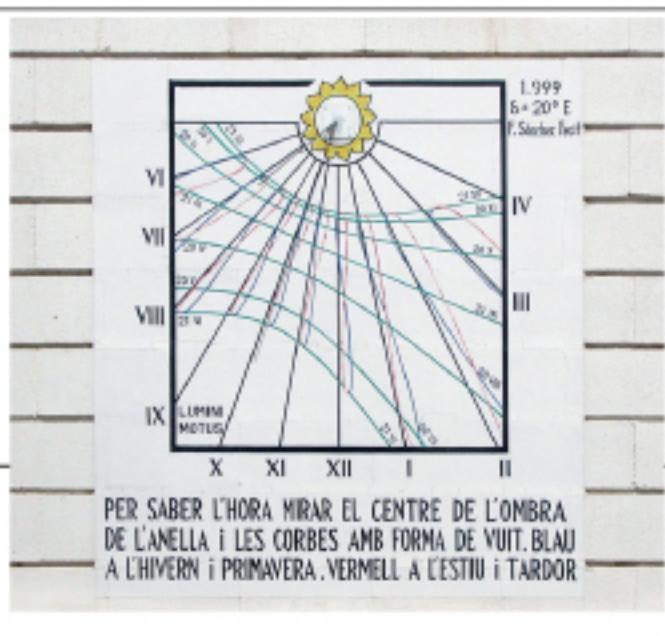
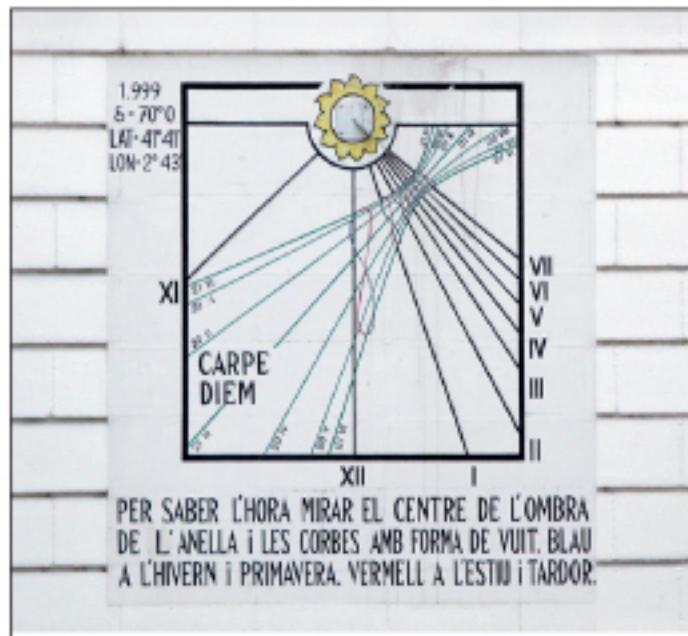
Es necesario disponer de un plano detallado del municipio para poder localizar las masias que visitaremos.

1.- IES LLUÍS COMPANYS:

Com s'ha dit, començem el recorregut al nucli urbà de Tordera i visitem l'Institut on trobem una parella de rellotges verticals orientats al SE i SW, respectivament, obra de F. Sánchez, antic professor del centre l'any 1999. Són molt completos amb analemes, línies dels solsticis i equinoccis, indicacions per a la lectura i els lemes *Carpe Diem* i *Lumini Motus*. Les coordenades són : latitud 41° 41' 49'' N, longitud 02° 43' 18'' E.

1.- IES LLUÍS COMPANYS:

Empezamos el recorrido en el casco urbano de Tordera y visitamos el Instituto donde encontramos una pareja de relojes verticales orientados al SE y SW, respectivamente, obra de F. Sánchez, antiguo profesor del centro, el año 1999. Son muy completos con analemas, líneas de los solsticios y equinoccios, indicaciones para la lectura y lemas *Carpe Diem* y *Lumini Motus*. Las coordenadas son: Latitud 41° 4 '49'' N, Longitud 02° 43' 18'' E

2.- CAN PIGNATELLI

Seguirem dins el nucli urbà per anar fins a Can Pignatelli, masia d'estil indià feta construir l'any 1899 pel Sr. Freixes. El propietari actual és Juan Pignatelli. A la paret sud hi té un rellotge vertical, esgraflat, orientat al SE i fet per l'artesà Caballero el 1978. Hi figura un lema clàssic: Tempus Fugit i té numeració romana (de VI a IV). Coordenades: latitud 41° 41' 58'' N, longitud 02° 43' 01'' E.

2.- CAN PIGNATELLI

Seguiremos dentro del casco urbano para ir hasta Can Pignatelli, masía de estilo indiano hecha construir en 1899 por el Sr. Freixes. El actual propietario es Juan Pignatelli. En la pared sur tiene un reloj vertical, esgrafiado, orientado al SE y hecho por el artesano Caballero en 1978. Tiene un lema clásico Tempus Fugit y numeración romana (de VI a IV). Coordenadas: Latitud 41° 41'58''N, Longitud 02° 43' 01''E.

3.-CAN PASCUAL RIC

VEÏNAT DE SANT VICENÇ

Ja als afores del poble, anirem fins a Can Pasqual, masia del segle XV i actualment propietat de la família Salicrú. A la paret sud, a tocar de la capella, hi trobem un rellotge vertical esgraflat, fet per Jaume Salichs l'any 1994. Orientat al SW, té numeració romana (de VIII a VI), la inscripció Mas Pascual i el lema D'aquestes n'hi ha una per tu. Coordenades: latitud 41° 42' 41'' N, longitud: 02° 41' 50'' E.

3.- CAN PASQUAL RIC

VECINDARIO DE SANT VICENÇ

Ya fuera de la población, iremos hasta Can Pasqual, masía del siglo XV y actualmente propiedad de la familia Salicrú. En la pared sur, junto a la capilla, encontramos un reloj vertical esgrafiado, realizado por Jaume Salichs el año 1994. Orientado al SW, tiene numeración romana (de VIII a VI), la inscripción Mas Pascual y el lema D'aquestes n'hi ha una per tu. Coordenadas: Latitud 41° 42' 41'' N, Longitud: 02° 41' 50' 'E.

4.- CAN FERRER

VEÏNAT DE SANT PONÇ

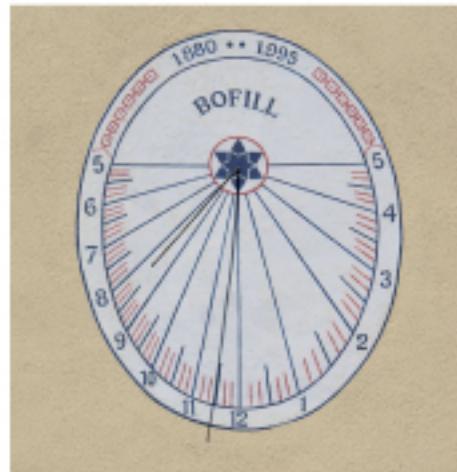
Els orígens de Can Ferrer es remunten al 1635 i el primer propietari fou en Pere Miquel Ferrer. A la cort, a la façana S i orientat al SE hi té un rellotge vertical de matí, esgraflat, molt decorat amb temes rurals, i integrat a la decoració general de la façana. Numeració àrab (de 5 a 12) i el lema Aquesta és l'hora d'estimar Deu. Coordenades: latitud 41° 42' 45'' N, longitud 02° 40' 14'' E.

4.- CAN FERRER

VECINDARIO DE SANT PONÇ

Los orígenes de Can Ferrer se remontan al 1635 y el primer propietario fue Pere Miquel Ferrer. En el patio y orientado al SE se encuentra un reloj vertical de mañana, esgrafiado, muy decorado con temas rurales, e integrado en la decoración general de la fachada. Numeración árabe (de 5 a 12) y lema Aquesta és l'hora d'estimar Déu. Coordenadas: Latitud 41° 42' 45'' N, Longitud 02° 40' 14'' E.

5.- CAN BOFILL

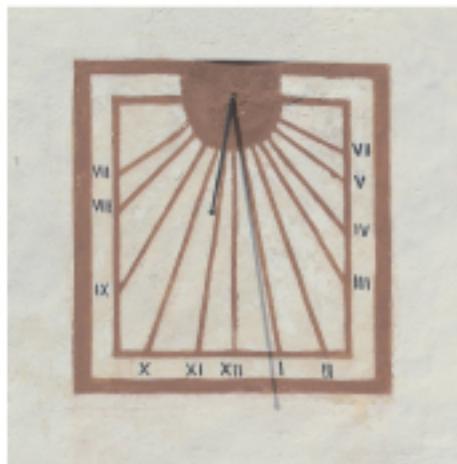
VEÍNAT DE SANT ANDREU

Hi ha documentació del 1591 que deixa constància de la construcció d'aquest mas per Jaume Bofill. A la façana hi ha un rellotge vertical del 1880 restaurat al 1995 per Carlos Carlos Farré, dit "Barón de Carlos". És un rellotge orientat a SE, amb numeració àrab (de 5 a 5) i amb la particularitat que té marques cada 10 minuts. Hi té el nom del mas i les dates de construcció i restauració. Coordenades: latitud 41° 41' 14'' N, longitud 02° 41' 59'' E.

5.- CAN BOFILL

VECINDARIO DE SANT ANDREU

Hay documentación del 1591 que deja constancia de la construcción de esta masía por Jaume Bofill. En la fachada hay un reloj vertical de 1880 restaurado en 1995 por Carlos Carlos Farré, llamado "Barón de Carlos". Es un reloj orientado a SE, con numeración árabe (de 5 a 5) y con la particularidad de que tiene marcas horarias cada 10 minutos. Tiene inscrito el nombre de la masía y las fechas de construcción y restauración. Coordenadas: Latitud 41° 41' 14'' N, Longitud 02° 41' 59'' E.

6.- CAN PUJADES

VEÍNAT DE CASELLES

Tornant cap al centre de la població, abans d'entrar-hi, trobarem Can Pujades. Es tracta d'una masia del 1497. A la façana hi ha un senzill rellotge vertical meridional, pintat a la paret, amb numeració romana (de VII a VI) emmarcada. Les coordenades són: latitud 41° 41' 34'' N, longitud 02° 42' 56'' E.

6.- CAN PUJADES

VECINDARIO DE CASELLES

Regresando hacia el centro de la población, antes de llegar, encontraremos Can Pujades. Se trata de una masía del 1497. En la fachada hay un sencillo reloj vertical meridional, pintado en la pared, con numeración romana (de VII a VI) enmarcada. Las coordenadas son: Latitud 41° 41' 34'' N, Longitud 02° 42' 56'' E.

7.- CAN NADAL

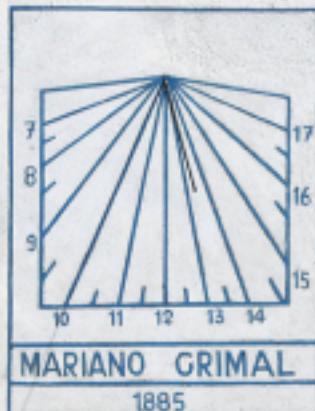
VEÍNAT DE SANT PERE

Per completar la ruta, podem visitar un parell de rellotges a les rodalies de Tordera. El primer, situat al barri de St. Pere, en una casa moderna, és obra de Jaume Salichs de l'any 2002 i es tracta d'un rellotge de matí gravat sobre fusta, orientat al SE i amb numeració àrab (de 6 a 1). Coordenades: Latitud 41° 42' 31'' N, Longitud 02° 43' 32'' E.

7.- CAN NADAL

VECINDARIO DE SANT PERE

Para completar la ruta, podemos visitar un par de relojes en las inmediaciones de Tordera. El primero, situado en el barrio de St. Pere, en una casa moderna, es obra de Jaume Salichs del año 2002 y se trata de un reloj de mañana grabado sobre madera, orientado al SE y con numeración árabe (de 6 a 1). Coordenadas: Latitud 41° 42' 31'' N, Longitud 02° 43' 32'' E.

8.- CAN GRIMAL

Finalment, el darrer rellotge de la ruta d'avui el trobarem als afores de la població, a peu de la carretera N-II a la façana d'una casa que sembla abandonada. Es tracta d'un rellotge vertical del 1885, orientat al SW amb numeració àrab (de 7 a 17). Coordenades: latitud 41° 41' 24'' N, longitud 02° 43' 22'' E.

8.- CAN GRIMAL

Finalmente, el último reloj de la ruta de hoy lo encontramos a las afueras de la población, a pie de la carretera N-II en la fachada de una casa que parece abandonada. Se trata de un reloj vertical del 1885, orientado al SW con numeración árabe (de 7 a 17). Coordenadas: Latitud 41° 41' 24'' N, Longitud 02° 43' 22'' E.

- 1.**
IES LLUÍS COMPANYS
- 2.**
CAN PIGNATELLI
- 3.**
CAN PASCUAL RIC
VEÍNAT DE SANT VICENÇ
- 4.**
CAN FERRER
VEÍNAT DE SANT PONS
- 5.**
CAN BOFILL
VEÍNAT DE SANT ANDREU
- 6.**
CAN PUJADES
VEÍNAT DE CASELLES
- 7.**
CAN NADAL
VEÍNAT DE SANT PERE
- 8.**
CAN GRIMAL

Mapa de la localització dels rellotges visitats dins el terme municipal de Tordera.

Mapa de la situación de los relojes visitados dentro del término municipal de Tordera